National Green Tribunal (NGT) was constituted on October 18, 2010 by theNational Green Tribunal (NGT Act of 2010. It is a specialist body tasked with resolving environmental disputes including multidisciplinary difficulties. It took the place of the **National Environment Appellate Authority.** The Tribunal's principal place of sitting is New Delhi, while the other four places of sitting are Bhopal, Pune, Kolkata, and Chennai.

There have been questions on the topic of the **National Green Tribunal (NGT)** in the UPSC exams earlier. This article explains about the **National Green Tribunal (NGT),** Composition and Related issues are useful for Prelims 2023 preparation and MPSC Mains 2023 as well.

राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण (NGT)ची स्थापना 18 ऑक्टोबर 2010 रोजी राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण अधिनियम 2010 अंतर्गत करण्यात आली. ही बहुविद्याशाखीय अडचणींसह पर्यावरणीय विवाद सोडवण्यासाठी जबाबदार असलेली विशेषज्ञ संस्था आहे. त्याने राष्ट्रीय पर्यावरण अपील प्राधिकरणाची जागा घेतली. न्यायाधिकरणाचे मुख्य पीठ नवी दिल्ली येथे आहे, तर इतर चार पीठे भोपाळ, पुणे, कोलकाता आणि चेन्नई येथे आहेत.

UPSC परीक्षेत आधी **राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण (NGT)** या विषयावर प्रश्न विचारण्यात आले आहेत. हा लेख **राष्ट्रीय हरित न्यायाधिकरण (NGT),** रचना आणि संबंधित मुद्द्यांची माहिती देतो. ती 2023 च्या प्रारंभिक परीक्षेची तयारी आणि 2023 च्या MPSC मुख्य परीक्षेसाठी देखील उपयुक्त आहे.

NGT - Background

- The Chief Justice of India, **Justice P.N. Bhagwati**, had advised the central government in the M.C. Mehta and Anr. Etc Vs Union of India case in 1986 that it could be beneficial to set up Environmental Courts on a regional basis.
- In the landmark **case A.P. Pollution Control Board Vs Prof. M.V. Nayudu**, the Supreme Court cited his observations in 1999. The court stressed the importance of a court made up of judges and technical specialists once more. The SC could hear an appeal from such a court.
- India promised at the **1992 Earth Summit that** victims of pollution and other environmental disasters would have access to judicial and administrative remedies..
- The parliament itself had passed laws about the establishment of the **National Environmental Tribunal (1995)** and a National Environmental Appellate Tribunal (1997). The appellate tribunal in this act was envisaged to award compensations in case of environmental damages.
- Finally, the NGT act was passed in the parliament in 2010 and in October 2010 the NGT was instituted.
- The formation of NGT was not without any difficulties as many petitions against it were filed but the final institutionalization was done in 2010 and **it started working in early 2011.**

NGT - पार्श्वभूमी

- भारताच्या मुख्य न्यायाधीश **न्यायमूर्ती पी. एन. भगवती यांनी** 1986 मध्ये एम.सी. मेहता आणि इतर विरुद्ध

भारत संघाच्या खटल्यात केंद्र सरकारला सल्ला दिला होता की, क्षेत्रीय आधारावर पर्यावरण न्यायालयांची स्थापना करणे फायदेमंद ठरेल.

- 1999 मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाने त्यांच्या निरीक्षणांचा संदर्भ, **ए.पी. प्रदूषण नियंत्रण मंडळ विरुद्ध प्रा. एम. व्ही. नायडू** या खटल्यात पुन्हा एकदा दिला. तज्ञानांसह न्यायाधीश असलेल्या न्यायालयाची आवश्यकता अधोरेखित केली. अशा न्यायालयाच्या निर्णयावर सर्वोच्च न्यायालय डावेवाल करू शकेल.
- **1992 च्या पृथ्वी शिखरसंमेलनात** भारताने प्रदूषण आणि इतर पर्यावरणीय आपत्तींच्या बळींना न्यायिक आणि प्रशासकीय दिलासा मिळवण्याची हमी दिली होती.
- 1995 मध्ये **राष्ट्रीय पर्यावरण न्यायाधिकरण आणि** 1997 मध्ये राष्ट्रीय पर्यावरणीय अपील न्यायाधिकरण यांची स्थापना करण्याबाबतचे विधेयक संसदेनेच पारित केले होते. या अधिनियमातील अपील न्यायाधिकरणाची पर्यावरणीय हानीच्या प्रकरणात भरपाई देण्याची तरतू होती.
- अखेर 2010 मध्ये संसदेने NGT अधिनियम पारित केला आणि ऑक्टोबर 2010 मध्ये NGTची स्थापना झाली. NGTची स्थापना ही अडचणींशिवाय झालेली नसून त्याविरुद्ध अनेक याचिका दाखल झाल्या होत्या, परंतु 2010 मध्ये अंतिम संस्थात्मिकीकरण झाले आणि **2011 च्या सुरुवातीला त्यांनी कार्यवाही सुरू केली.**

National Green Tribunal - Functions

- To resolve cases involving the environment in a timely and effective manner. The NGT is in charge of matters involving,
- Protection of the environment
- The NGT has control over the government's environmental clearances for projects.
- Forest and other natural resource conservation.
- Any legal right connected to the environment that needs to be enforced.
- For damages to individuals and property, relief and compensation are available.
- The Tribunal's decisions are binding. The Tribunal's orders are enforceable because the Tribunal has the same powers as a civil court under the Code of Civil Procedure, 1908.

राष्ट्रीय हरित **न्यायाधिकरण** - कार्य

पर्यावरणाशी संबंधित प्रकरणांचे त्वरित आणि प्रभावीपणे निराकरण करणे. NGT खालील बाबींच्या बाबतीत जबाबदार आहे,

- पर्यावरणाचे रक्षण
- NGT सरकारच्या प्रकल्पांसाठी पर्यावरणीय मंजुरीवर नियंत्रण ठेवते.
- वन आणि इतर नैसर्गिक संसाधनांचे संरक्षण
- पर्यावरणाशी संबंधित कोणत्याही कायदेशीर हक्काची अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे

- व्यक्ती आणि मालमत्तेच्या नुकसानीसाठी दिलासा आणि भरपाई उपलब्ध आहे
- न्यायाधिकरणाचे निर्णय बंधनकारक आहेत. नागरी प्रक्रिया संहिता, 1908 अंतर्गत नागरी न्यायालयाच्या समान अधिकार असल्यामुळे न्यायाधिकरणाचे आदेश अंमलबजावणीयोग्य आहेत.

Conclusion

When it comes to the development vs. environment issue, the NGT is an important institution since it gives credible cases for the environment. Furthermore, there is widespread agreement that the environment should be included as an intrinsic part of the development process. The NGT must be reinforced in order for it to be able to better safeguard the environment and enable governments to pursue a sustainable development path.

निष्कर्ष

जेव्हा विकास विरुद्ध पर्यावरणाचा मुद्दा येतो तेव्हा, एनजीटी ही एक महत्त्वाची संस्था आहे कारण ती पर्यावरणासाठी विश्वसनीय प्रकरणे देते. शिवाय, विकास प्रक्रियेचा एक अंगभूत भाग म्हणून पर्यावरणाचा समावेश केला जावा यावर व्यापक सहमती आहे. पर्यावरणाचे अधिक चांगल्या प्रकारे रक्षण करण्यासाठी आणि शाश्वत विकासाच्या मार्गाचा पाठपुरावा करण्यास सरकारला सक्षम करण्यासाठी NGT ला मजबूत करणे आवश्यक आहे.